

Debate Course

Dudra Textbook

Nalanda Community

Nalanda Community

Debate Course
Dudra Textbook

Working Edition, 2026

All official course materials of Nalanda Community are intended for free distribution.

Materials used with permission from external sources may be exempt from this policy.

None of these resources may be used for commercial purposes.
For accurate reference and access to official materials, please visit
www.nalandastudy.org

Translated excerpts compiled from

‘The Magic Key Opening a Hundred Doors to the Path of Reasoning
Volume 1’

by

Tsulkhang Lama Jamphel Trinley Yönten Gyatso

Drepung Loseling Library Society

D.L.L. Computer Section

P.O. Tibetan Colony

Mundgod N. Kanara

Karnataka-581411

India

E-mail: dllsociety@yahoo.co.in

རིགས་ལམ་སྒོ་བརྒྱ་འབྲེད་པའི་འཕྲུལ་གྱི་ལྷ་མིག་དང་པོ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་སོ།

ཚུལ་ཁང་སྒྲ་མ་འཇམ་དཔལ་འཕྲིན་ལས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།

འབྲས་སྤངས་སྒོ་གསལ་གླིང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Content

Editorial Introduction	I
I Presentation of The Small Path of Reasoning	3
1 Colors and So Forth	5
2 Established Base	7
3 Isolate Identification	17
4 Opposite From Being and Opposite From Not Being	19
5 Being and Not Being	21
6 Generality and Instance	23
7 Small Presentation of Cause and Effect	25
8 Substantial and Isolated	27
II Presentation of The Middling Path of Reasoning	29
1 Exclusive and Related	31
4 Great Presentation of Definition and Definiendum	33
5 Great Presentation of Cause and Effect	35
6 Forward Pervasion	41
III Presentation of The Great Path of Reasoning	43
4 Consequence	45
5 Other Elimination	51

Editorial Introduction

Our Dudra Textbook is based primarily on ***The Magic Key Opening a Hundred Doors to the Path of Reasoning, Volume 1***,¹ as codified and edited by **Tsulkhang Lama Jamphel Trinley Yönten Gyatso** (late 19th – early 20th century), published by the D.L.L. Computer Section of the Drepung Loseling Library Society at Drepung Loseling Monastery² (<https://drepungloselingedu.org/>).

Among debaters, it is also commonly referred to as *Loseling's Collected Topics* or *Loseling Dudra*.³

For the purpose of our online debate course – designed for practitioners of both Tibetan and non-Tibetan Buddhist traditions, as well as lay participants who cannot commit to full-time study or learning the Tibetan language – we, the course creators, have selected specific topics and chapters from the original text. This allows for a shorter learning duration, encourages peer interaction, and provides an inclusive overview of Tibetan debate. Our primary aim is to present the *methodology* of debate rather than its spiritual content, as we believe this traditional system is highly applicable to modern-day challenges.

The original text comprises three parts: the Small, Middling, and Great Path of Reasoning. From these, we have included all eight chapters of the Small Path, four of the seven chapters of the Middling Path, and two of the nine chapters of the Great Path. The original chapter numbers are preserved in our table of contents. To facilitate cross-referencing, the original unbroken Tibetan text has been included in our textbook.

Additions, comments, and explanatory footnotes supplied by the editorial team are indicated by square brackets []. Where an original term is considered potentially misleading for modern readers, it is marked by round brackets ().

¹ Originally authored by **Panchen Sonam Dragpa** (1478–1554), one of the foremost early *Gelug* scholars and the principal architect of the *Gelug* logical curriculum, including the root *Collected Topics* texts upon which later *Dudra* traditions are based

² **Loseling** (“Clear Awareness Institute”) is one of the two main colleges of **Drepung Monastery** (“Rice Heap”), the other being **Gomang** (“Many Doors”).

³ The *Loseling Dudra* is used alongside the *Yongdzin Dudra* at **Drepung Loseling**, while **Drepung Gomang** primarily uses the *Gomang Dudra*, a text by **Kunkyen Jamyang Shepa** (1648–1721).

Where it enhances coherence, we have incorporated material from

- **The Tutor’s Magic Key of the Path of Reasoning: The Great, Middling, and Small Collected Topics – Buddhist Psychology – Buddhist Logic and Epistemology** by **Purchok Jampa Gyatso** (1825–1901), published by the Editorial Department of the Great Knowledge Repository of Sera Jey Monastery¹ – commonly known as *Yongdzin Dudra*,² and
- **The Collected Scriptures on Valid Cognition: The Five-Faced One’s³ Roar Conquering the Malicious Elephants Opening the Door to Knowable Objects⁴**, as codified and edited by **Kyabje Denma Löchö Rinpoche** (1921–2012), published by the Publication Committee “Essentials for New Minds of the Land of Snows” – commonly known as *Rato Dudra*.⁵

In particular, we have included illustrations from the *Yongdzin* and *Rato Dudra*, marked by curly brackets {} where they are absent from the *Loseling* version.

The original texts generally do not provide explanatory commentary in the style modern learners expect. To bridge this gap, we have developed a complementary **Workbook** to be used alongside the textbook. This workbook expands on definitions and divisions with methodological explanations where needed, and provides drills and exercises (with a separate solution key for self-assessment), offering a more interactive and engaging learning experience.

We invite you to approach this material with curiosity, patience, and a willingness to explore new ways of thinking. Tibetan debate is more than a set of techniques – it is a living tradition that sharpens clarity, strengthens reasoning, and fosters mutual understanding. Whether your goal is to deepen your spiritual practice, enhance your analytical skills, or simply experience a centuries-old method of inquiry, we hope this course becomes a rewarding and transformative journey.

May your study be lively, your debates spirited, and your insights enduring!

¹ **Sera Jey** (“Sera of the Travelers”, originally monks from afar) and **Sera Mey** (“Lower Sera”, referring to its physical location) are the two main philosophical colleges of **Sera Monastery** (“Wild Rose Fence”).

² *Yongdzin* (“tutor”) refers to the author Phurchok Jampa Gyatso, who held the prestigious title of **Tutor to the 13th Dalai Lama**. The *Yongdzin Dudra* is studied at *Drepung Loseling* and *Ganden Shartse* (*Ganden* meaning “Endowed with Joy,” the Tibetan name of **Tusita Heaven**, and *Shartse* meaning “East Peak”).

³ Poetic for “lion”

⁴ Originally authored by **Jamyang Chokla Ozer** (1429–1500)

⁵ *Rato* (“Upper Horn”) is name of a renowned ancient monastery located south of Lhasa. The *Rato Dudra* is used at **Ganden Jangtse** (“North Peak of Ganden”) and **Sera Jey**, whereas **Sera Mey** primarily uses the *Sera Mey Dudra*, as codified and edited by **Gen Yeshe Wangchuk** (1928–1997), based on works of **Kedrub Tendarwa** (1493–1568).

བསྐྱུས་གྲ།

༡༡། |སྤྱུགས་བཅུའི་རྒྱལ་ཀྱན་འདུས་པའི་ངོ་མོ་ནི།

ཅ་བའི་སྤྲ་མ་ངག་དབང་སྒོ་ཡི་གཏེར།

བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་མ་མ་རིགས་བརྒྱའི་བདག

དང་ནས་བྱང་ཆུབ་བར་དུ་མི་འབྲལ་སྐྱོངས།

ཞེས་འདིར་ལས་དང་པོ་བ་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རིགས་ལམ་རྒྱུད་དུའི་རྣམ་གཞག་དབང་པོ་འབྲིང་ལ་རིགས་ལམ་འབྲིང་
གི་རྣམ་གཞག་དབང་པོ་རབ་ལ་རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་བཤའ་བའོ།

དང་པོ་རིགས་ལམ་རྒྱུད་དུའི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཁ་དོག་གཞི་བྱ་བ། ལྷོག་བ་ངོས་འཛིན། ཡིན་ལོག་མིན་ལོག་

ཡིན་གྱུར་མིན་གྱུར། སྤྱི་བྱེ་བྲག་རྒྱ་འབྲས་རྒྱུད་བ། རྣམ་ལྷོག་

བཤའ་བ་དང་བརྒྱད་ལས།

Collected Topics

The essence of the One Who Unites All Victors of the Ten Directions is:

The Root Guru Lord of Speech, Treasury of Awareness,

Ocean of Excellent Aeon,¹ Mother, Master of a Hundred Lineages.

From this moment until enlightenment, remain inseparable and protect.²

Thus, here, for the benefit of beginners, the Presentation of The Small Path of Reasoning, for intermediate, the Presentation of The Middling Path of Reasoning, for advanced, the Presentation of The Great Path of Reasoning is explained.

I Presentation of The Small Path of Reasoning

Divisions

1 Colors [and So Forth]

2 Established Base

3 Isolate Identification

4 Opposite from Being and Opposite from Not Being

5 Being and Not Being

6 Generality and Instance

7 Small [Presentation of] Cause and Effect

8 Substantial and Isolated

¹ ["Lord of Speech, Treasury of Awareness, Ocean of Excellent Aeon" (Tib. *nga dbang blo gter bskal bzang rgya mtsho*) is the translation of **Ngawang Loter Kelsang Gyatso, the 7th Dalai Lama** (1708–1757) who revised and systematized the original textbooks of Panchen Sonam Dragpa into the structured formats used in contemporary debate curricula.]

² [Drawn from the *Rato Dudra*, this verse has been incorporated into the *Loseling Dudra* as an expression of homage.]

དང་སོ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནི། རྣམ་འགྲེལ་¹
རང་དོན་ལེན་ལས། སྡོ་སོགས་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་ལ། །རྒྱས་
པ་སོ་སོར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །ཞེས་བའི་གཞུང་སོགས་ལས་འཕྲོས།
དེ་ཡང་མདོག་ཏུ་རུང་བ། ཁ་དོག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཉིས།
ཅ་བའི་ཁ་དོག་དང་། ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་གོ། ཅ་བའི་མདོག་
ཏུ་རུང་བ། ཅ་བའི་ཁ་དོག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྡོ་སེར་
དཀར་དམར་བཞི། ཡན་ལག་གི་མདོག་ཏུ་རུང་བ། ཡན་ལག་
གི་ཁ་དོག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱད། ལྷང་ལྷན་སྤྱོད་དང་
དུ་བ་དང་། །རྩལ་གྱི་བ་ཁྱད་ན་ཉི་མའོ། །དེ་དག་རེ་རེ་མདོག་
ཏུ་རུང་བ་ཞེས་དེ་དག་གི་མཆན་ཉིད་དུ་སྒྱུར་དགོས་སོ། །ཅ་བའི་
ཁ་དོག་དེ་དག་གཉིས་གསུམ་འདྲེས་བ་ལས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཡན་
ལག་གི་ཁ་དོག་ཡིན་ནོ། །དབྱིབས་སུ་རུང་བ། དབྱིབས་ཀྱི་མཆན་
ཉིད། དབྱེ་ན་བརྒྱད། རིང་ལྷང་མཐོ་དམའ་གྲུ་བཞི་ལྷུས། །ཕྱ་
ལེ་ཕྱ་ལེ་མིན་བ་འོ། །དེ་དག་རེ་རེ་དབྱིབས་སུ་རུང་བ་ཞེས་སོགས་
སྒྱུར་དགོས་སོ། །

¹ [ཚིས་ཀྱི་གསལ་བའི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ།]

1 Colors and So Forth

From the scriptural passage of the *Commentary*,¹ in the chapter on *Inference for Oneself*, “Because the eye consciousness has the ability to perceive blue and so forth individually” etc., [the following] is derived.

Definitions & Divisions

Color: suitable as hue

1. **Root color:** suitable as root hue

- 1.1. Blue
- 1.2. Yellow
- 1.3. White
- 1.4. Red

2. **Branch color:**² suitable as branch hue

- 2.1. Light
- 2.2. Dark
- 2.3. Cloudy
- 2.4. Smokey
- 2.5. Dusty
- 2.6. Shadowy
- 2.7. Misty
- 2.8. Sunny

Shape:³ suitable as shape

1. Long
2. Short
3. High
4. Low
5. Square
6. Round
7. Even
8. Uneven

¹ [*Commentary on Valid Cognition* (Sanskrit. *Pramāṇavārttika*) by master **Dharmakīrti** (c. 600–670 CE), an influential text on the *Compendium of Valid Cognition* (Sanskrit. *Pramāṇasamuccaya*) by master **Dignāga** (c. 470–540 CE)]

² These [following eight branch colors] must each be applied as their respective definitions of “suitable as hue.” Those colors that arise from the mixture of two or three root colors are branch colors.

³ These [following eight shapes] must each be applied as their respective definitions of “suitable as shape.”

གཉིས་པ་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི། རྣམ་འགྲེལ་མངོན་
སུམ་ལེའུ་ལས། །གཞུང་གྲུབ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་
སོགས་འབྱུང་བ་ལས་འཕྲོས། རོན་ཡོད་དེ། ཚད་མ་ཚས་ཅན།
ཁྱོད་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་གཞུང་གྲུབ་
ལ་རང་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་བྱ་མངོན་གྱུར་དང་།
སྤྱི་མཚན་གཟུང་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་བྱ་སྒྲོག་གྱུར་གཉིས་སུ་
གངས་ངེས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་
པར་བྱ་བ། སྒྲོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟགས་ཡང་དག་ལ་
བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་གྱི་རྟོགས་
པར་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟོག་པ་དང་བལ་ཞིང་
མ་འཁྲུལ་བའི་གསར་དུ་མི་སྤྲོ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་
མའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་རྟགས་ཡང་དག་
ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་གཞུང་གྲུབ་ལ་གསར་དུ་མི་སྤྲོ་བའི་ཞེན་རིག་
རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སོགས་སྒྲོ་རིག་ནས་
འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

ཚད་མས་གྲུབ་པ་གཞི་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་
དམིགས་པ། ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད། སྒྲོ་ཡུལ་དུ་བྱར་བྱང་།
ལེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། ཚད་མས་རྟོགས་པར་བྱ་བ། གཞུང་
བྱའི་མཚན་ཉིད། རང་གི་ངོ་བོ་འཛིན་པ། ཚས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།

2 Established Base

From the scriptural passage of the *Commentary*, in the chapter on *Direct [Perception]*, “Because comprehensibles are two, pramanas are two” etc., [the following] is derived.

There is a purpose that the subject pramana is exhaustively enumerated¹ as two—direct and inferential, because its comprehensibles are exhaustively enumerated as two: manifest [phenomenon],² realized by taking a self defined [phenomenon] as apprehended object, and hidden [phenomenon],³ realized by taking a generally defined [one] as apprehended object.

“To be realized in dependence on a correct sign” is the definition of hidden.

“To be realized by direct perception, not to be realized in dependence on a correct sign” is the definition of manifest.

“Conceptually free and non-mistaken, newly incontrovertibly known” is the definition of direct pramana.

“Of its [own] comprehensible hidden [phenomenon] in dependence on a correct sign as its basis, newly incontrovertibly known (through thinking)” is the definition of inferential pramana.

Divisions etc. are explained in *Lorig (Buddhist Psychology)*.

Definitions & Divisions

[A-E are mutually inclusive:]

A Established base:⁴ established by pramana⁵

B Existent:⁶ observed by pramana

C Knowable:⁷ suitable (to act) as awareness object

D Comprehensible:⁸ to be realized by pramana

E Phenomenon: holding its own entity

¹ [“Exhaustively enumerated” indicates that the enumeration is complete: every instance falls within one of the listed categories, leaving no additional category.]

² [Lit. “having become manifest/direct”]

³ [Lit. “having become hidden”]

⁴ [Lit. “basic[ally] established”]

⁵ [Alternatively translated as “valid cognition”]

⁶ [Lit. “having”]

⁷ [Alternatively translated as “object of knowledge”]

⁸ [Alternatively translated as “object of comprehension”]

དེ་དག་ལ་དབྱེ་ན། ཏྲག་མི་ཏྲག་སོགས་དུ་མ་ཡོད།
སྐད་ཅིག་མ། མི་ཏྲག་པའི་མཆན་ཉིད། རོན་བྱེད་རྒྱས་པ།
དངོས་པོའི་མཆན་ཉིད། སྐྱེས་པ། བྱས་པའི་མཆན་ཉིད།
སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རུང་བ། འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད།
རོན་དམ་པར་རོན་བྱེད་རྒྱས་པ། རོན་དམ་བདེན་པའི་མཆན་
ཉིད། ཏྲག་པས་བཏགས་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་
པ། རང་མཆན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ནམས་རོན་གཅིག་སྐད་
ཅིག་མ་མ་ཡིན་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མཐུན། ཏྲག་པའི་མཆན་
ཉིད། རོན་བྱེད་རྒྱས་སྟོང་དངོས་མེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། མ་
སྐྱེས་པ། མ་བྱས་པའི་མཆན་ཉིད། སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་
མི་རུང་བ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རོན་དམ་པར་
རོན་བྱེད་མི་རྒྱས་པའི་ཆོས། ཀྱན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཆན་ཉིད།
ཏྲག་པས་བཏགས་ཅམ་དུ་བྱུབ་པའི་ཆོས། སྐྱེ་མཆན་གྱི་མཆན་
ཉིད།

Division of Those [Established Base etc.]

1. Impermanent

2. Permanent

1. [A-F are mutually inclusive:]

A Impermanent: momentary

B Actual:¹ able to perform function

C Produced:² arisen

D Composed:³ suitable for the three—arising, ceasing, abiding

E Ultimately true:⁴ ultimately able to perform function

F Self defined:⁵ established from its own side, not being merely imputed by concept

2. [A-F are not mutually inclusive:]

A Permanent: common locus of non-momentary and phenomenon

B Not actual: empty of able to perform function

C Unproduced: not arisen

D Uncomposed: not suitable for the three—arising, ceasing, abiding

E Conventionally true:⁶ phenomenon ultimately not able to perform function

F Generally defined: phenomenon established as merely imputed by concept

¹ [Alternatively translated as “functional thing”]

² [Alternatively translated as “product”]

³ [Alternatively translated as “composite”]

⁴ [Alternatively translated as “absolute truth”]

⁵ [Alternatively translated as “self characterized phenomenon”]

⁶ [Alternatively translated as “relative truth”, lit. “all-falsifying truth”]

དངོས་པོ་སོགས་ལ་དབྱེ་ན། གཞུགས། ཤེས་པ།
ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་གསུམ། གཞུགས་སུ་རུང་བ། གཞུགས་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གཞུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆད། སྐྱེ་སྐྱེ་
མཆད། རྩི་སྐྱེ་མཆད། རོའི་སྐྱེ་མཆད། རེག་བྱེ་སྐྱེ་
མཆད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆད་པའི་གཞུགས་དང་རྒྱག་མིག་
ཤེས་ཀྱི་གཞུང་བྱ། རྣ་ཤེས་ཀྱི་མཉན་བྱ། ལྷ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱུ་མ་
བྱ། ལྷེ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱང་བྱ། ལུས་ཤེས་ཀྱི་རེག་བྱ། ཡིད་ཤེས་
ཁོ་ན་ལ་སྦྱང་བའི་གཞུགས་སུ་རུང་བ། ཞེས་གོ་རིམ་བཞིན་
དུ་མཆན་ཉིད་སྦྱར་རོ། །དབྱེ་ན་མཛོད་¹ལས། གཞུགས་རྣམ་
གཉིས་དང་རྣམ་ཉི་ཤུ། །སྐྱ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །རོ་
ནི་རྣམ་རྒྱག་ངེ་རྣམ་བཞི། །རེག་བྱ་བཅུ་གཅིག་བདག་ཉིད་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡོད་དོ། །

གསལ་ཞིང་རེག་པ། ཤེས་པའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
ན། མིག་གི་ཤེས་པ་སོགས་རྒྱག་གཞུགས་ཤེས་གང་ཡང་
མིན་པའི་འདུས་བྱས་སུ་དམིགས་པ། ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། གང་ཟག་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་
མིན་འདུ་བྱེད་དང་། གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ལྷན་
མིན་འདུ་བྱེད་དང་གཉིས།

¹ [དབྱིག་གཉིན་གྱི་ཆོས་མངོན་པའི་མཛོད།]

1. (Division of) Actual

1.1. Form(ed): suitable as form

- 1.1.1. **Form source:** visible¹ [object] of eye consciousness²
- 1.1.2. **Sound source:** audible [object] of ear consciousness³
- 1.1.3. **Smell source:** smellable [object] of nose consciousness⁴
- 1.1.4. **Taste source:** tasteable [object] of tongue consciousness⁵
- 1.1.5. **Touch source:** touchable [object] of body consciousness⁶
- 1.1.6. **Phenomenon source:**⁷ suitable as form appearing to intellectual consciousness only

1.2. Conscious[ness]: clear and knowing

- 1.2.1. **Eye consciousness**
- 1.2.2. **[Ear consciousness]**
- 1.2.3. **[Nose consciousness]**
- 1.2.4. **[Tongue consciousness]**
- 1.2.5. **[Body consciousness]**
- 1.2.6. **[Mental consciousness]**

1.3. Non-associated compositional [factor]: observed as composed, being neither form nor consciousness

- 1.3.1. **Individual as non-associated compositional [factor]**⁸
- 1.3.2. **Non-individual as non-associated compositional [factor]**

¹ [Lit. “apprehensible”]

² According to the [Commentary on the] *Treasury [of Knowledge]* (Sanskrit. *Abhidharmakośabhāṣya*) by master **Vasubandhu** (c. 4th to 5th century CE), [visible] forms are divided into 2 (color and shape), or 20[: 4 root colors, 8 branch colors, and 8 shapes].

³ Sounds are 8[: sounds caused by animate elements, sounds caused by inanimate elements — each either articulate or inarticulate; in all 4 cases, either pleasant or unpleasant].

⁴ Smells are 4[: natural smells, manufactured smells - each either fragrant or unfragrant].

⁵ Tastes are 6[: sweet, sour, salty, pungent, bitter, astringent tastes].

⁶ Touches are 11[: earth, water, fire, air as tangibles which are the elements, and smooth, rough, heavy, lightweight, cold, hungry, thirsty as tangibles arisen from the elements].

⁷ [Alternatively translated as “mental source”]

⁸ [Commonly translated as “person.” Here, however, we render *gang zag* as “individual,” since the term applies to all beings endowed with consciousness, whereas the English word “person” typically refers specifically to human beings (*Homo sapiens*).]

ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགེ་མི་དགེ་
ལུང་མ་བསྟན་གསུམ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ། ཡིན་པ་
མི་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱ་གཉིས། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས། མཆོན་
བྱ་དང་མཆོན་ཉིད་གཉིས་ནམས་ཡོད་པའི་བྱིར། ལུང་དུ་བསྟན་
པ་གང་ཞིག་བདེ་བ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། དགེ་
བའི་མཆོན་ཉིད། ལུང་དུ་བསྟན་པ་གང་ཞིག་སྤྱད་པ་སྤེལ་
སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། མི་དགེ་བའི་མཆོན་ཉིད།
དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་དུ་མ་བྱུང་པའི་ཆོས། ལུང་མ་བསྟན་
ཀྱི་མཆོན་ཉིད། [...]

ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཡང་ཡིན་ཆོ་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་
ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ཡིན་པ་སྲིད་པའི་ཤེས་བྱའི་
མཆོན་ཉིད། ཁྱོད་ཀྱི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་པ་ཡང་ཡིན། ཆོ་ཡུལ་
དུ་བྱ་རུང་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ཡིན་པ་མི་སྲིད་པའི་
ཤེས་བྱའི་མཆོན་ཉིད། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས། གཅིག་
གི་མཆོན་ཉིད། སོ་སོ་བའི་ཆོས། ཐ་དད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད།

Other Divisions of Established Base

1. **Virtuous:** [1] indicated in scriptures, and
[2] abiding as type¹ of creating happiness
2. **Non-virtuous:** [1] indicated in scriptures, and
[2] abiding as type of creating suffering
3. **Not indicated in scriptures:**² phenomenon not established as either virtue or non-virtuous

1. **Knowable possible to be:**³ common locus of both
[1] being it⁴ exists, and
[2] being suitable (to act) as awareness object
2. **Knowable impossible to be:**⁵ common locus of both
[1] being it⁶ is impossible, and
[2] being suitable (to act) as awareness object

1. **One:** non-diverse phenomenon,
{Yongdzin Dudra: e.g. knowable, permanent, actual}
2. **Different:** diverse phenomenon
{Yongdzin Dudra: e.g. the two – permanent and actual, the two – definition and definiendum, the two – pillar and pot}

¹ [“Abiding as a type” is a technical term indicating that a process or result – here, the production of happiness – does not necessarily occur immediately. Moreover, something simply abiding as a type does not counteract an opposing process or result, such as the production of suffering.]

² [Alternatively translated as “neutral”]

³ [Lit. “Knowable (of) which being is possible”]

Here, “being” (Tib. *yin pa*) is predicative, not existential, denoting something’s being something else rather than existence in general.]

⁴ [“It” (Tib. *khyod*) functions as a subject marker in Tibetan debate, referring to the phenomenon under discussion. In “a knowable possible to be,” it denotes two not exclusives and may be rendered more unambiguously as “them” in English.]

⁵ [Lit. “Knowable (of) which being is not possible”]

⁶ [In “a knowable which being is not possible,” “it” (Tib. *khyod*) denotes two exclusives and may be rendered more unambiguously as “them” in English.]

བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཁང་བ། མཆོན་བྱའི་མཆན་ཉིད།
རང་མཆོན་བྱ་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཆོན་བྱ་མི་བྱེད་པ།
མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱིལ་
བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
མཆན་གཞིའི་སྟེང་དུ་སློ་ཡུལ་དུ་བྱུང་བ་ལ་ཐ་སྙད་ལ་སྟོས་པའི་
བྱིར། རྩམ་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཁང་བ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་
ཉིད། རང་མཆན་ཉིད་ཡིན་པ། ཆོས་གཞན་གྱི་མཆན་ཉིད་
མི་བྱེད་པ། མཆོན་བྱའི་སྟེང་དུ་བྱུང་བ་གསུམ་ཆོས་ཅན། རྩམ་
ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སློ་ཡུལ་
དུ་ཤར་བ་ལ་ཐ་སྙད་ལ་མི་སྟོས་པའི་བྱིར། བཏགས་ཡོད་ཆོས་
གསུམ་མ་ཁང་བ། མཆོན་བྱ་མ་ཡིན་པའི་མཆན་ཉིད། རྩམ་
ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཁང་བ་མ་ཡིན་པ། མཆན་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་
མཆན་ཉིད། སྟོ་ཐེར་ཞབས་ཁུམ་ཚུ་སྦྱོར་གྱི་དོན་བྱེད་ལུས་
བཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད། གཏུང་སྟེགས་ཀྱི་དོན་བྱེད་ལུས་
བཞུགས་པའི་མཆན་ཉིད། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་དང་ལྡན་པ།
འེང་གི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ཕྱང་པོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ལ་བཞེན་
ནས་བཏགས་པའི་སྟེན་བྱ། གང་ཟག་གི་མཆན་ཉིད། ཆ་
ཞིང་སྟེགས་པ། མའི་མཆན་ཉིད། སྤ་ཞིང་འཐས་པ། སའི་
མཆན་ཉིད། བཟུང་ཞིང་ག་ཤེར་བ། ཚུའི་མཆན་ཉིད། ཡང་
ཞིང་ག་ཡོ་བ། རྒྱང་གི་མཆན་ཉིད། རོགས་རེག་བཀག་པའི་
ཆ། ནམ་མཁའི་མཆན་ཉིད། [...]

1. **Definiendum:**¹ triply* qualified imputed existent²
 - * [1] it is definiendum
 - [2] it is not definiendum of phenomena other [than its definition]
 - [3] it is established based on [its] definition
 2. **Definition:**³ triply** qualified substantial existent⁴
 - ** [1] it is definition
 - [2] it is not definition of phenomena other [than its definiendum]
 - [3] it is established based on [its] definiendum
- Non-definiendum:** not triply qualified imputed existent
Non-definition: not triply qualified substantial existent

[Examples of definienda and definitions:]

pot	bulbous flat-based [thing] able to perform the function of holding water
pillar	able to perform the function of supporting a beam
tree	having branches and leaves
individual	being imputed upon its (own) five aggregates
fire	hot and burning
earth	hard and solid
water	wet and moist
wind	light(weight) and moving
space	aspect of absence ⁵ of (touchable) obstruction

¹ [Lit. “definable”, “markable”, or “characterizable”]

² The reason that it is called triply qualified imputed existent is, because it relies on designation to establish [it] as awareness object based on an illustration.

³ [Lit. “defined itself”, “marked itself”, or “characterized itself”]

⁴ The reason that it is called triply qualified substantial existent is, because it does not rely on designation for [a]rising as awareness object.

⁵ [Lit. “negation” or “negative”]

གསུམ་པ་ལྷོག་པ་ངོས་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ།
རྣམ་འགྲེལ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས།
རང་རང་ངོ་ཤོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །མཐུན་དངོས་གཞན་གྱི་དངོས་
དག་ལས། །ལྷོག་པ་ལ་ནི་རྟོན་པ་ཅན། །ཞེས་སོགས་ལས་
འཕྲོས། རོན་ཡོད་དེ། རང་མཆོན་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་
དོན་རྟོགས་ཚུལ་དང་། ལྷོག་པ་སྒྲུང་བའི་དབང་གིས་རང་ལྷོག་
དང་། གཞི་ལྷོག་རྟོགས་ཚུལ་དང་། དེ་ལྟར་དོན་ལ་རང་
མཆོན་དངོས་སོ་གྲུབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་གྲངས་དང་མཉམ་
པའི་རང་ལྷོག་གཞི་ལྷོག་རྣམས་རྟོག་བཏགས་སུ་བསྐྱུར་བའི་
ཕྱིར། དེ་དག་ངོས་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷོག་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་
བཞི་བཤད་པ། དཔེར་མཆོན་ན། དངོས་སོའི་ལྷོག་པ་དང་
ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་བཞི་ཡོད་དེ། དངོས་སོ་དང་གཅིག་དངོས་
སོ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་དངོས་སོ། རོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་མཆོན་
བྱ། རོན་བྱེད་རྒྱས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་
དང་བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མའི་ལྷོག་པ་དང་ཡིན་
ཁྱབ་མཉམ་བཞི་ཡོད་དེ། སྐད་ཅིག་མ་དང་གཅིག་སྐད་
ཅིག་མ་དང་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྐད་ཅིག་མ། མི་རྟག་པའི་
མཆོན་ཉིད། མི་རྟག་པའི་རྣམ་ཡོད་ཆོས་གསུམ་ཆང་བ་དང་
བཞི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷོག་པ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་འགྲོ་ཚུལ་
ཡོད་དེ། ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད། ཁྱོད་ཡིན་ན་དེའི་ལྷོག་པ་ཡིན་
པའི་ཁྱབ། དེའི་ལྷོག་པ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།
[...]

3 Isolate Identification¹

From the passage of the Commentary, “Because all actual [things] naturally abide in their own entity, they are based on isolation from other similar actual [things]” etc., [the following] is derived.

There is a purpose [for the presentation of identifying isolates] because [it indicates that] there is a mode of realizing objects by the power of the appearance of self definition and a mode of realizing self isolates or illustration isolates by the power of the appearance of isolation, and thus that in terms of objects, self defined [phenomena] are established as actual and that self isolates and illustration isolates, which are equal to the enumeration of knowables, are indicated as imputed by concept.

Four coextensives² with isolate of actual:³

1. one with actual
2. actual which is one with actual
3. definiendum of able to perform function
4. triply qualified imputed existent of able to perform function

Four coextensives with isolate of momentary:

1. one with momentary
2. momentary which is one with momentary
3. definition of impermanent
4. triply qualified substantial existent of impermanent

Criteria for [being] coextensive with [an] isolate:

1. it is different from that⁴
2. if it is it, being the isolate of that pervades
3. if it is the isolate of that, being it pervades

¹ [Lit. “Identifying isolated”]

² [Syn. “inclusive”]

³ Among those four, one is actual, three are permanent, one is a definiendum, one is a definition. [However,] among the [phenomena] coextensive with isolate of permanent, there is none that is actual.

⁴ [“That” (Tib. *de*) functions in Tibetan debate as a marker pointing to a phenomenon generally more remote than the subject under discussion. In the phrase “different from that,” it specifically refers to whatever phenomenon had previously been isolated.]

བཞི་བ་ཡིན་ལོག་མི་ལོག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ།
དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་མེད་དང་དོན་གཅིག་
དངོས་མེད་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་པོ་དང་དོན་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་ན། དངོས་པོ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་པོ་དང་དོན་
གཅིག་ དངོས་མེད་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་དངོས་མེད་དང་
དོན་གཅིག་གོ། དེ་བཞིན་དུ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པ་ཡིན་པ་ལས་
ལོག་པ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྔ་ལ་སོགས་ཆ་རང་ཡིན་དང་ཡ་
གང་ཡིན་རང་མིན་ལ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

4 Opposite From Being and Opposite From Not Being

Opposite from being actual is inclusive with non-actual.

Opposite from being non-actual is inclusive with actual.

Opposite from not being actual is inclusive with actual.

Opposite from not being non-actual is inclusive with non-actual.

Like that, opposite from being opposite from being, twice, thrice, four times, five times, etc., pairs and singles [of opposite from being] are posited as being itself and not being itself [respectively].

ལྷ་པ་ཡིན་གྱར་མིན་གྱར་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། ཡིན་
བར་གྱར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་དང་མ་ཡིན་བར་གྱར་
པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ཡིན་
བར་གྱར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་བར་གྱར་
པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་བས་མ་བྱལ་སྟེ་ཤེས་བྱ་དེ་
དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་བྱ་ཡིན་བར་གྱར་པའི་རྣམ་མཁུན་
གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཡིན་བར་གྱར་པའི་
རྣམ་མཁུན་ཡོད་དེས་ཁྱོད་གཞལ་པའི་སྤྱིར། ཤེས་བྱ་ཚོས་
ཅན། མ་ཡིན་བར་གྱར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་
ཏེ། ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁུན་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །མ་
ཡིན་བར་གྱར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་ན་ཡིན་བར་
གྱར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་བས་མ་བྱལ་སྟེ། ལུས་
པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། ཡིན་བར་གྱར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་
གཞལ་བྱ་ཡིན་ན། མ་ཡིན་བར་གྱར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་
བྱ་མ་ཡིན་བས་མ་བྱལ་སྟེ། མཆོན་བྱ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར།
ཡིན་བར་གྱར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་མ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་
བར་གྱར་པའི་རྣམ་མཁུན་གྱི་གཞལ་བྱ་ཡིན་བས་མ་བྱལ་སྟེ།
ནམ་མཁའ་མེ་ཏོག་དེ་དེ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། [...]

5 Being and Not Being¹

“(Being) comprehensible of omniscience”² and “not (being) comprehensible of omniscience” are 4 mu.

If it is “comprehensible of omniscience”, being “not comprehensible of omniscience” does not pervade; because knowable is that; because that is knowable that is “comprehensible of omniscience”; because by the existence of knowable that is “comprehensible of omniscience”, it is comprehended.

Knowable as subject, it is not “comprehensible of omniscience”, because that which is not knowable of omniscience does not exist.

If it is “not comprehensible of omniscience”, being “comprehensible of omniscience” does not pervade; because pot is that.

If it is “comprehensible of omniscience”, not being “not comprehensible of omniscience” does not pervade; because definiendum is that.

If it is not “comprehensible of omniscience”, being “not comprehensible of omniscience” does not pervade; because space flower is that.

¹ [Lit. “having become being and having become not being”]

² [Alternatively translated as “exalted knower of aspects,” an epithet of the Buddha]

བྲག་པ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གི་ནུ་མ་གཞག་ཡོད་དེ། རང་གི་
གསལ་བ་ལ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆོས། སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། རང་
གི་རིགས་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་ཆོས། བྱེ་བྲག་གི་མཆན་ཉིད། སྤྱི་
སྒོས་གཟུང་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་སྐྱས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
དབྱེ་ན། རིགས་སྤྱི། རོན་སྤྱི། ཆོགས་སྤྱི་དང་གསུམ། དང་
པོ་དང་སྤྱི་རོན་གཅིག་ བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་བྱམ་པ་མ་ཡིན་
བཞིན་དུ་བྱམ་པ་ལྟ་བུར་སྐྱར་བའི་སྒོ་བཏགས་ཀྱི་ཆ། བྱམ་
པའི་རོན་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། བྱམ་འཛིན་རྟོག་པ་
ལ་བྱམ་པ་སྐྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཆ་ཤིས་དུ་མ་འདུས་པའི་གཟུགས་
རགས་པ། ཆོགས་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀ་བྱམ་
སོགས་གཟུགས་རགས་པ་ནུམས་ལྟ་བུའོ།
[...] བྱེ་བྲག་གི་འགྲོ་ཚུལ་བྱོས། དངོས་པོ་ཆོས་ཅན།
ཁྱོད་ཤེས་བྱའི་བྱེ་བྲག་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཤེས་བྱ་ཡིན། ཁྱོད་
ཤེས་བྱ་དང་བདག་གཅིག་དུ་འབྲེལ། ཁྱོད་མ་ཡིན་ཞིང་ཤེས་
བྱ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་དུ་མ་བྱུང་བའི་བྱིར། [...]

6 Generality and Instance¹

Definitions & Divisions

Generality: phenomenon accompanying² its (own) manifestations

Instance: phenomenon having its (own) type

Terminological Division³ of Generality

1. **Type generality** (inclusive with generality): *e.g. knowable*
2. **Meaning generality (of pot):** superimposed aspect, although not being pot, [still], as concept apprehending pot, appearing like pot
e.g. concept apprehending pot appearing as pot
3. **Collection generality:** gross form composed of multiple parts,
e.g. pillar and pot

Criteria for (actual) [being an] instance of knowable:

1. it is knowable
2. it is related with knowable as one self⁴
3. multiple common locuses of not being it but being knowable are established

¹ [Lit. “general and specific” or “general and particular”]

² [Lit. “following”]

³ [A terminological division consists merely in enumerating expressions that share a common word or label. It does not amount to a genuine division of the underlying subject.]

⁴ [Alternatively translated as “one essence”, “essentially one”, “one entity”, or “entity-wise one”.]

བདུན་པ་རྒྱ་ལྷན་ཁྲུང་བའི་ནམ་གཞག་ཡོད་དེ། སྐྱེད་
 བྱེད། རྒྱའི་མཆན་ཉིད། དབྱེན་དངོས་རྒྱ། བརྒྱད་རྒྱ།
 ཉེར་ལེན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་བཞི། དངོས་སུ་སྐྱེད་
 བྱེད། དངོས་རྒྱའི་མཆན་ཉིད། བརྒྱད་ནས་སྐྱེད་བྱེད། བརྒྱད་
 རྒྱའི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ཉེར་ལྷན་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་དུ་
 གཙོ་བོར་སྐྱེད་བྱེད། ཉེར་ལེན་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ལྷན་
 ཅིག་བྱེད་ལྷན་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་མ་ཡིན་པར་གཙོ་བོར་སྐྱེད་
 བྱེད། ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྒྱུ་གྱི་མཆན་ཉིད། བསྐྱེད་བྱ། ལྷན་
 རྒྱའི་མཆན་ཉིད། དབྱེན། དངོས་ལྷན། བརྒྱད་ལྷན།
 ཉེར་ལྷན། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ལྷན་དང་བཞི། དངོས་སུ་
 བསྐྱེད་བྱ། དངོས་ལྷན་གྱི་མཆན་ཉིད། བརྒྱད་ནས་བསྐྱེད་
 བྱ། བརྒྱད་ལྷན་གྱི་མཆན་ཉིད། རང་གི་ཉེར་ལྷན་རང་
 གི་རིགས་རྒྱུན་དུ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་བྱ། ཉེར་ལྷན་གྱི་མཆན་
 ཉིད། རང་གི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ལྷན་རང་གི་རིགས་རྒྱུན་མ་
 ཡིན་པ་གཙོ་བོར་བསྐྱེད་བྱ། ལྷན་ཅིག་བྱེད་ལྷན་གྱི་མཆན་
 ཉིད། དེའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་དངོས་རྒྱ། དེའི་སྤྱོད་ལོགས་
 སུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་བྱུང་བ་བརྒྱད་རྒྱ། དེའི་སྤྱོད་ལོགས་
 སུ་བྱུང་བ་དངོས་ལྷན། དེའི་སྤྱོད་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་ལོགས་
 སུ་བྱུང་བ་བརྒྱད་ལྷན་ཡིན་ལ། དེས་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་རིགས་
 འགྲེལ་སྤྲོད་པར་བྱའོ། །

7 Small Presentation of Cause and Effect¹

Definitions & Divisions

Cause: producing²

1. **Direct cause:** directly producing,

e.g. [what] emerged [immediately] preceding that

2. **Indirect cause:** indirectly producing,

e.g. [what] emerged [immediately] preceding [what] emerged immediately preceding that

3. **Material [cause]:**³ mainly producing its (own) material effect as its (own) type continuum,

{Yongdzin Dudra: e.g. produced which is cause of actual}

4. **Cooperative condition:** mainly producing its (own) cooperative effect, not as its (own) type continuum,

{Yongdzin Dudra: e.g. individual which is cause of actual}

Effect: producible⁴

1. **Direct effect:** directly producible,

e.g. [what] emerged [immediately] succeeding that

2. **Indirect effect:** indirectly producible,

e.g. [what] emerged [immediately] succeeding [what] emerged [immediately] succeeding that

3. **Material effect:** mainly producible as its (own) material effect as its (own) type continuum,

4. **Cooperative effect:** mainly producible as its (own) cooperative effect, not as its (own) type continuum

¹ [Lit. “presentation of small cause and effect”]

² [Alternatively translated as “producer” to convey the agentive sense of “to produce”]

³ [Alternatively translated as “substantial cause” or “original cause”, lit. “near grasping” or “near taking”]

⁴ [Alternatively translated as “produced” to convey the patient sense of “to produce,” although this would violate the debate convention that a definition must never be identical to a term that serves as a definiendum elsewhere]

བརྒྱད་པ་ཇུས་ལྟོག་གི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་
 བུམ་པ་ཆོས་ཅན། ཇུས་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་
 ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོག་
 པ་ཇུས་ཆོས་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟོག་ཆོས་སུ་
 བྱུང་པའི་དངོས་པོ་ཆོས་ཅན། ཇུས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཐུན་ཡིན་
 ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་
 ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོག་པ་ཇུས་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཐུན་དང་
 མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཆོན་བྱ་ཆོས་ཅན། རང་ཡིན་ལྟོག་
 ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་ཡིན། ཁྱོད་
 མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོག་པ་རང་ཡིན་ལྟོག་ཆོས་དང་
 མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་ཆོས་ཅན། རང་མ་ཡིན་
 པའི་ལྟོག་ཆོས་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་གཞི་གྲུབ། ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་
 ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་མ་ཡིན། ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོག་པ་རང་
 མ་ཡིན་ལྟོག་ཆོས་དང་མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། དངོས་པོའི་སྤྱི་
 ཆོས་ཅན། ལྟོག་ཆོས་ཕྱང་གསུམ་ཙམ་པོ་བ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་
 གཞི་གྲུབ་ཁྱོད་ཁྱོད་རང་མ་ཡིན། ཁྱོད་མ་ཡིན་པ་ཁྱོད་ཡིན།
 ཁྱོད་ཀྱི་ལྟོག་པ་ལྟོག་ཆོས་ཕྱང་གསུམ་ཙམ་པོ་བ་དང་མི་འགལ་
 པའི་ཕྱིར། [...]

8 Substantial and Isolated

Definitions & Division

1. Substantial phenomenon:

- [1] it is an established base
 - [2] it is itself
 - [3] not it is not it
 - [4] its isolate is not exclusive with substantial phenomenon
- e.g. pot*

2. Similitude of substantial phenomenon:

- [1] it is an established base
 - [2] it is itself
 - [3] not it is not it
 - [4] its isolate is not exclusive with similitude of substantial phenomenon
- e.g. actual which is an isolate phenomenon*

3. Isolate phenomenon being itself:

- [1] it is an established base
 - [2] it is itself
 - [3] not it is it
 - [4] its isolate is not exclusive with isolate phenomenon being itself
- e.g. definiendum*

4. Isolate phenomenon not being itself:

- [1] it is an established base
 - [2] it is not itself
 - [3] not it is not it
 - [4] its isolate is not exclusive with isolate phenomenon not being itself
- e.g. definition*

5. Isolate phenomenon of the mere third category:

- [1] it is an established base
 - [2] it is not itself
 - [3] not it is it
 - [4] its isolate is not exclusive with isolate phenomenon of the third category
- e.g. generality of actual*

གཉིས་པ་རིགས་ལམ་འབྲིང་གི་ནམ་གཞག དེ་ལ་
དབྱེ་ན། འགལ་འབྲེལ། ཡོད་ཉོགས་མེད་ཉོགས། ཞུ་
བྱུང་བར་ཤུན། མཚན་མཚོན་ཆེ་བའི་ནམ་གཞག རྒྱ་འབྲས་
ཆེ་བ། རྗེས་འགྲོ་ལྗོན་བྱུང་། དགག་གཤགས་སྐྱབ་གཤགས་
བཤད་པ་དང་བདུན་ནོ། །

II Presentation of The Middling Path of Reasoning

Divisions

1 Exclusive and Related

2 (Realizing Existence and Realizing Non-Existence)

3 (Complementary Intermediate Layer)

4 Great Presentation of Definition and Definiendum¹

5 Great [Presentation of] Cause and Effect

6 Forward Pervasion

7 (Positing Negative and Positing Positive)

¹ [Lit. "Presentation of Great Definition and Definiendum"]

དང་པོ། འགལ་འབྲེལ་ལ། འགལ་བ་དང་།
འབྲེལ་བ་གཉིས་ལས། ཐ་དད་གང་ཞིག་གཞི་མ་ཐུན་
མི་སྲིད་པའི་ཆོས། འགལ་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། དངོས་
འགལ་། བརྒྱད་འགལ། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ། བན་
ཚུན་སྤངས་འགལ་དང་བཞི། དངོས་སུ་བན་ཚུན་མི་མ་ཐུན་
བར་གནས་པ། དངོས་འགལ་གྱི་མཆན་ཉིད། བརྒྱད་ནས་
བན་ཚུན་མི་མ་ཐུན་བར་གནས་པ། བརྒྱད་འགལ་གྱི་མཆན་
ཉིད། གཞོད་མེད་དུ་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པའི་གཞི་མ་ཐུན་མི་
སྲིད་པའི་ཆོས། ལྷན་ཅིག་མི་གནས་འགལ་གྱི་མཆན་ཉིད།
ཆོའི་ཡུལ་དུ་བན་ཚུན་སྤངས་ཏེ་གནས་པ། བན་ཚུན་སྤངས་
འགལ་གྱི་མཆན་ཉིད། ཏྲག་མི་ཏྲག་ལྟ་བུ་དང་པོ། ཏྲག་དངོས་
གཉིས་ལྟ་བུ་གཉིས་པ། ཆ་གང་གཉིས་ལྟ་བུ་གསུམ་པ། ཡོད་
མེད་གཉིས་ལྟ་བུ་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁྱོད་དེ་དང་ཐ་དད་དེ་ལྷོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྷོག་པ།
ཁྱོད་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། བདག་གཅིག་
འབྲེལ་དང་། དེ་བྱང་འབྲས་གཉིས། ཁྱོད་དེ་དང་བདག་
ཉིད་གཅིག་པའི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དེ་ལྷོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྷོག་
པ། ཁྱོད་དེ་དང་བདག་གཅིག་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་
ན་བྱས་པ་མི་ཏྲག་པ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིའི་ལྷོག་
སྟོབས་ཞེས་པ་ཆོའི་ཡུལ་དུ་ལྷོག་སྟོབས་ཁོ་ན་ལ་བྱ་དགོས། ཁྱོད་
དེ་དང་བདག་ཉིད་ཐ་དད་དེ་ལྷོག་སྟོབས་ཀྱིས་ཁྱོད་ལྷོག་པ།
ཁྱོད་དེ་དང་དེ་བྱང་འབྲེལ་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན། དུ་བ་
མེ་དང་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་འདིའི་ལྷོག་སྟོབས་ཡུལ་གྱི་སྟེང་དུ་ལྷོག་
སྟོབས་དང་ཆོའི་ཡུལ་དུ་ལྷོག་སྟོབས་གཉིས་ཀ་ལ་གོ་བར་བྱའོ།། [...]

1 Exclusive and Related

Definitions & Divisions

Exclusive:¹ phenomena that

[1] are different, and

[2] for which a common locus is impossible

1. **Directly exclusive:** abiding directly (mutually) incompatibly,
e.g. permanent and impermanent
2. **Indirectly exclusive:** abiding indirectly (mutually) incompatibly,
e.g. permanent and actual
3. **Exclusive as not abiding together:** phenomena for which a common locus is impossible due to not abiding together unharmingly,
e.g. hot and cold
4. **Exclusive as mutually abandoning:** abiding while mutually abandoning as awareness object,
e.g. existence and non-existence

Related with that: [1] it is different from that, and

[2] by the power of reversing that, it is reversed

1. **Related as one self**² **with that:** [1] it is different from that by way of [still] being one essence³, and
[2] by the power of reversing⁴ that, it is reversed,
e.g. produced related with impermanent
2. **Related as emerging from that:** [1] it is a different essence⁵ from that, and
[2] by the power of reversing⁶ that, it is reversed,
e.g. smoke related with fire

¹ [Note that Tibetan does not distinguish here between nouns and adjectives.]

² [Here, we have adopted the translation “self” for the Tibetan term *bdag* in order to distinguish it from *bdag nyid* (as it appears in the definition). It should be noted, however, that many translations do not maintain this distinction and render both *bdag* and *bdag nyid* simply as “essence.”]

³ [Alternatively translated as “essentially one”. The term *bdag nyid* is, strictly speaking, closer in meaning to “self-ness” or “identity.” However, since *bdag nyid* is often rendered in technical contexts as “essence,” we retain that translation here for the sake of terminological consistency and familiarity.]

⁴ Here “power of reversing” must be understood as the power of reversing as awareness object only.

⁵ [Alternatively translated as “essentially different”]

⁶ Here “power of reversing” must be understood as both the power of reversing based on an object as well as the power of reversing as awareness object.

བཞི་པ་མཚན་མཚན་ཆེ་བའི་ནམ་གཞག་ཡོད་དེ།
མཚན་ཉིད་ཀྱི་བཏགས་ཡོད་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བའི་མཚན་
བྱེད་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཡོད་ཆོས་གསུམ་མ་ཚང་བ་དེ། མཚན་
ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཞེས་སོགས་པན་ཚུན་མང་
པོར་སྒྲུབ་བ་ནམས་སོ། །

4 Great Presentation of Definition and Definiendum

The triply qualified substantial existent of definition of definiendum [which is] not [a] triply qualified imputed existent of definition consists of the many mutual applications of “definition of definition”.

ལྷ་པ་རྒྱ་འབྲས་ཆེ་བའི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། བྱེད་
རྒྱ་ལྷན་ཅིག་འབྲུང་བ་དང་། །བསྐྱལ་མཉམ་མཚུངས་བར་
ལྷན་བ་དང་། །ཀྱན་ཏུ་འགྲོ་དང་རྣམ་སྒྲིབ་དང་། །རྒྱ་ནི་
རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷར་རྒྱ་བྱུག་ཏུ་ཡོད་
བ་ལས། སྤྱིར་བྱེད་རྒྱའི་མཚན་ཉིད་མེད་ཀྱང་། རྣམ་པ་དང་
རྣམ་པ་དང་ཀྱང་ཡིན། རྣམ་པ་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་བ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། རྣམ་པའི་བྱེད་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
ན། བྱེད་རྒྱ་བྱས་ལྷན་དང་། བྱེད་རྒྱ་བྱས་མེད་གཉིས། དངོས་
པོ་ཀྱན་དང་པོ་དང་། ཏྲག་པ་ཀྱན་གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་
ལས་གཞན་པ་བྱེད་རྒྱའི་རྒྱ། །ཞེས་གསུངས། བན་ཚུན་
དུས་མཉམ་རྣམ་པ་དང་ཀྱང་ཡིན། བན་ཚུན་སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་
མི་བྱེད་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་
བའི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སྐྱེས་པའི་འབྲུང་བ་བཞི་
ལྷ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ལྷན་ཅིག་འབྲུང་གང་པན་ཚུན་འབྲས། །ཞེས་
གསུངས། རང་གི་རིགས་འབྲས་ཕྱི་མ་རང་དང་འབྲས་བ་སྐྱེད་
བྱེད། །བསྐྱལ་མཉམ་གྱི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་
ཏེ། །བསྐྱལ་མཉམ་རྒྱ་ནི་འབྲས་བའོ། །ཞེས་གསུངས། བན་
ཚུན་མཚུངས་ལྷན་རྣམ་པ་ལྷ་མཚུངས་ཀྱང་ཡིན། བན་ཚུན་
སྐྱེ་བ་ལ་གོགས་མི་བྱེད་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པ།
མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱའི་མཚན་ཉིད། མིག་གི་རྣམ་ཤེས་དང་།
དེའི་འཁོར་དུ་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་གཉིས་དེ་ཡིན་ཏེ། མཚུངས་
ལྷན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་
རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

5 Great Presentation of Cause and Effect

Definitions & Divisions

1. **Efficient cause¹² of pot:** common locus of both
 - [1] being a different substance³ with pot, and
 - [2] not impeding pot's arising⁴
 - 1.1. **Capable acting cause:** *e.g. all actual [phenomena]*
 - 1.2. **Incapable acting cause:** *e.g. all permanent [phenomena]*
2. **Co-emergent cause:⁵⁶** common locus of both
 - [1] being a different substance with each other at the same time, and
 - [2] not impeding each other's arising,⁷*e.g. the simultaneously arisen four elements*
3. **Equivalent cause:⁸⁹** producing a subsequent similar type similar to itself,
 e.g. pot
4. **Concomitant cause:¹⁰¹¹** common locus of both
 - [1] being concomitant with the five aspects concomitant with each other, and
 - [2] not impeding each other's arising,*e.g. eye consciousness and its accompanying feeling*

¹ [Alternatively translated as “acting cause” or “creative cause” (Sansk. *kāraṇahetu*)]

² The cause of an acting cause is something other than itself.

³ [Alternatively translated as “substantially different”]

⁴ [Lit. “[2] being [something] not impeding pot's arising”]

⁵ [Alternatively translated as “simultaneously emerging cause” (Sansk. *sahabhūhetu*)]

⁶ A co-emergent cause is that which is a mutual effect.

⁷ [Alternatively translated as “[1] mutually being a different substance at the same time, and [2] mutually not impeding arising”]

⁸ [Alternatively translated as “same outcome cause”, “cause of similar class”, or “cause of equal lot” (Sansk. *sabhāgaḥetu*)]

⁹ An equivalent cause is similar.

¹⁰ [Alternatively translated as “associational cause” or “congruent cause” (Sansk. *saṃprayuktahetu*)]

¹¹ A concomitant cause is minds and mental factors that possess a concomitant basis.

མཚུངས་ལྡན་རྣམ་པ་ལྔ་ཡོད་དེ། རྩམ། དུས། རྟེན།
 དམིགས་པ། རྣམ་པ་མཚུངས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར།
 མཚུངས་ཚུལ་ཀྱང་ཡོད་དེ་སེམས་བྱུང་རྩམ་རེ་རེ་བ་མཚུངས་
 པས་རྩམ་མཚུངས། བྱུང་དུས་དང་། རྟེན། དམིགས་པ།
 རྣམ་པ་དོན་གཅིག་པས་བྱི་མ་བཞི་མཚུངས་པའི་བྱིར། རང་
 གི་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་བྱི་མ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་དེ། ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱུའི་
 མཆན་ཉིད། ཁོང་ཁོ་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་འགྲོ་ཞེས་བྱ་
 ཉོན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་རང་སའི་ཀྱན་འགྲོ་ལྟ། །ཞེས་
 གསུངས། མི་དགེ་བ་དང་དགེ་བ་ཟག་བཅས་གང་རུང་གིས་
 བསྐྱུས་པ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུའི་མཆན་ཉིད། མི་དགེ་བའི་ལས།
 དགེ་བའི་ལས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ལས། མི་གཡོ་བའི་ལས་
 རྣམས་དེ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ནི་མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་
 ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས།

གྲོགས་བྱེད་པ། རྟེན་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེན། ལྷ་
 རྟེན། དམིགས་རྟེན། བདག་རྟེན། དེ་མ་ཐག་རྟེན་དང་
 བཞི། དང་པོ་དང་རྟེན་དོན་གཅིག་གཟུགས་འཛིན་དབང་
 མངོན་གྱི་རྟེན་གསུམ་གང་རུང་ཡང་ཡིན་རང་ཡིན་པའམ་རང་
 གི་ནང་ཆན་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་
 རྟེན་དང་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གང་རུང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ཕྱིའི་སྐྱེ་
 མཆེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་འཛིན་
 དབང་མངོན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་
 བྱེད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དམིགས་རྟེན་གྱི་
 མཆན་ཉིད། དཔེར་ན་གཟུགས་ལྟ་བུ། གཟུགས་འཛིན་དབང་

[4. Concomitant cause:]

4.1. Concomitant substance¹

4.2. Concomitant time

4.3. Concomitant basis

4.4. Concomitant observed object

4.5. Concomitant aspect

5. Omnipresent cause:²³ affliction⁴ producing a subsequent affliction which is its (own) effect of the same level with itself,

e.g. anger

6. Ripening cause:⁵⁶ whatever collected by non-virtue or contaminated virtue,

e.g. non-virtuous action, virtuous action, meritorious action, immovable action

Condition: acting to assist

1. Causal condition⁷ (inclusive with condition)

2. Objective condition⁸ of sense direct perceiver apprehending form: main direct producer

[A] of [what] has the aspect of a sense direct perceiver apprehending form
[B] which is a common locus of (all [three:])

[1] being one of the three conditions of a sense direct perceiver apprehending form,

[2] being absent of whatever is a governing condition or an immediately preceding condition of sense direct perceiver apprehending form, which is itself or a subsection of itself, and

[3] being an external sense source,

e.g. form

¹ The mode of concomitance exists because the mental factors are individually substantially concomitant, thereby establishing a concomitant substance which, by being inclusive with a [concomitant] time, a basis, an observed object and an aspect, is concomitant with the latter four.

² [Alternatively translated as “all-pervasive cause” (Sansk. *sarvatragahetu*)]

³ That called omnipresent [cause] is an affliction with all the preceding omnipresent causes of their own level.

⁴ [Alternatively translated as “afflicted mental factor” or “destructive emotion” (Sansk. *kleśa*)]

⁵ [Alternatively translated as “fruititional cause” or “maturational cause” (Sansk. *vipākahetu*)]

⁶ A ripening cause is non-virtue or contaminated virtue only.

⁷ [Alternatively translated as “causes and conditions” (Sansk. *hetupratyaya*)]

⁸ [Alternatively translated as “observed object condition” (Sansk. *ālambanapratyaya*)]

མངོན་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་གང་རྩང་ཡང་ཡིན་གཞུགས་འཛིན་
དབང་མངོན་གཞུགས་འཛིན་རྒྱས་སུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་
བྱེད་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་ནང་གི་གཞུགས་
ཅན་དང་བར་དམིགས་པ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་
ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་ན།
གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་བདག་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་མིག་
དབང་ལྟ་བུ། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྤྱིར་བཏགས་ལ་
རིག་གི་ངོ་བོ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པ། གཞུགས་
འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྱི་མཆན་ཉིད། དཔེར་
ན། གཞུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྤྲ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་
གྱུར་པའི་གཞུགས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ལྟ་བུའོ། །དབང་
མངོན་རྣམས་ལ་རྒྱུན་གསུམ་ལྡན་པས་ཁྲབ་ཅིང་། ཡིད་མངོན་
རྣམས་ལ་རྒྱུན་གཉིས་གསུམ་ལྡན་པ་ཡོད་ལ། རྟོག་པ་རྣམས་
རྒྱུན་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ།

འབྲས་བུ་ལ་སྤྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན།
བདག་པོའི་འབྲས་བུ། ལྷ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། སྤྲེས་བུས་
བྱེད་པའི་འབྲས་བུ། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ། བལ་བའི་འབྲས་
བུ་དང་ལྟ་ཡོད་ལ། ཐུན་མོང་དུ་མངས་སྤྱོད་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་འཛིག་
ཉིན་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་ལ། སྤྱིར་བཏགས་ལྷ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུ་དང་། བྱེད་པ་ལྷ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ལས།
སྟོག་གཙོན་པ་ལས་ཆེ་བུང་བ་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་། སྟོག་གཙོན་
པའི་དབང་གིས་སྟོག་གཙོན་ལ་དགའ་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་།
ལོ་རྟོག་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་དང་། ཐག་བཅས་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱག་
ལྟ་བུ་བཞི་པ། འགོག་བདེན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

3. Uncommon governing condition¹ of sense direct perceiver apprehending form:

observed as having a clear internal form which is a common locus of both

[1] being one of the three conditions of a sense direct perceiver

apprehending form, and

[2] being main direct producer of a sense direct perceiver apprehending form able to apprehend form,

e.g. eye sense power which is the governing condition of a sense direct perceiver apprehending form

4. Immediately preceding condition² of sense direct perceiver apprehending form:

knower [which is a] main direct producer of an entity of a sense direct perceiver apprehending form [which is] clear and knowing experience

e.g. consciousness discriminating form emerging immediately prior to the sense direct perceiver apprehending form

Sense direct perceivers are pervaded by possessing three conditions. Mental direct perceivers possess two or three conditions. Conceptual consciousnesses possess two conditions.

Terminological Division of Effect

1. Governing effect:³ *e.g. the vessel-like world [as] common object to be used*

2. Cause-concordant effect:⁴

2.1. Experiential cause-concordant effect: *e.g. a shorted lifespan from having taken life*

2.2. Producing cause-concordant effect: *e.g. enjoying taking life due to the influence of having taken life*

3. Personally producing effect:⁵ *e.g. harvest*

4. Ripening effect:⁶ *e.g. contaminated pleasant and painful feelings*

5. Separative effect:⁷ *e.g. the truth of cessation*

¹ [Alternatively translated as “dominant condition” or “empowering condition”, (Sansk. *adhipatipratyaya*)]

² [Lit. “from that not distanced condition”, (Sansk. *samanantarapratyaya*)]

³ [Alternatively translated as “dominant effect” or “empowering effect”, (Sansk. *adhipatiphala*)]

⁴ [Alternatively translated as “causally concordant effect”, (Sansk. *niṣyandaphala*)]

⁵ [Alternatively translated as “result of human effort”, (Sansk. *puruṣakāraphala*)]

⁶ [Alternatively translated as “fruitional effect” or “maturational effect”, (Sansk. *vipākaphala*)]

⁷ [Alternatively translated as “result of freedom”, (Sansk. *visaṃyogaphala*)]

ནུག་པ་རྗེས་འགྲོའི་བྱ་བ་པ་བཤད་དུ་ཡོད་དེ། རྗེས་
 བྱ་བ་རྣམས་མ་རྗེས་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐུང་བྱ་བ་རྣམས་མ་ཐུང་བྱ་བ་
 ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལྟོག་བྱ་བ་རྣམས་མ་ལྟོག་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགལ་
 བྱ་བ་རྣམས་མ་འགལ་བྱ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་བྱ་བ་
 པ་སྟོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་དེ་
 ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་དང་པོ་དང་། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་
 དེ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་གཉིས་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་ཡིན་ན་
 རྟགས་དེ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་གསུམ་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་ཡིན་
 ན་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་བཞི་པ་དང་། བསལ་བ་དེ་
 མ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་ལྔ་པ་དང་། བསལ་
 བ་དེ་མ་ཡིན་ན་རྟགས་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་དྲུག་
 པ་དང་། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་
 བདུན་པ་དང་། རྟགས་དེ་ཡིན་ན་བསལ་བ་དེ་མ་ཡིན་པ་མ་
 ཡིན་པས་བྱ་བ་པ་བརྒྱད་པ་ཡིན་ལ། ཐལ་འགྱུར་བྱ་བ་པ་སྟོ་བརྒྱད་
 གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་ངེས་པ་ནས་བརྒྱད་ཀ་ངེས་པའི་བར་
 བརྒྱད་བཤད་ལ། རྣམས་མ་གཅིག་ཙམ་ངེས་པ་ནས་བཞི་ཀ་ངེས་
 པའི་བར་བཞི་པོ་རེ་རེ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་གཅིག་ཙམ་ངེས་པ་
 ནས་བཞི་ཀ་ངེས་པའི་བར་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་དོ།

6 Forward Pervasion

The Eight Doors of Consequence Pervasion¹

1. **Natural²³ forward pervasion:** if it is sign, being eliminandum⁴⁵ pervades
2. **Inverse⁶⁷ forward pervasion:** if it is sign, not being eliminandum pervades
3. **Natural downward pervasion:** if it is eliminandum, being sign pervades
4. **Inverse downward pervasion:** if it is eliminandum, not being sign pervades
5. **Natural counter pervasion:** if it is not eliminandum, not being sign pervades
6. **Inverse counter pervasion:** if it is not eliminandum, not being non-sign⁸ pervades
7. **Natural exclusive pervasion:** if it is sign, not being eliminandum pervades
8. **Inverse exclusive pervasion:** if it is sign, not being non-eliminandum pervades

¹ Among the Eight Doors of Consequence Pervasion, from ascertaining merely one, up to all eight are ascertained [...]

² [Alternatively translated as “original” or “normative”]

³ [...] from ascertaining merely one natural [pervasion], up to all four [natural pervasions] are ascertained each individually [...]

⁴ [Lit. “to be cleared away”]

⁵ [Commonly translated as “thesis.” Here, however, we render *bsal ba* as “eliminandum,” since the term applies to an improbandum, a statement which is to be disproven. Furthermore, we consistently translate the Tibetan term *dam bca'* as “thesis.”]

⁶ [Alternatively translated as “perverse” or “wrong”]

⁷ [...] from ascertaining merely one inverse [pervasion], up to all four [inverse pervasions] are ascertained each individually [...]

⁸ [Lit. “not being [that] not being sign”]

གསུམ་པ་རིགས་ལམ་ཆེན་པོའི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་
དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྩལ་སྤྱོད་ཞུས་ཆེན་ཀུན་ལ་མཁོ་བ་ཁས་
སྤངས་སོང་ཚུལ། དགག་གཞི་བྲིས་འཕངས། ཐལ་འགྱུར།
གཞན་སེལ། སེལ་འཇུག་སྤྱོད་འཇུག་ཡུལ་ཡུལ་ཅན། མཆོན་
སྤྱོད། ཉགས་སྤྱོད་བཞད་པ་དང་དགྲ་ཡོད་པ་ལས།

III Presentation of The Great Path of Reasoning

Divisions

1 (Genitive Particle)

2 (Supplemental Principles on Topics Accepted by Everyone As Necessary)

3 (Inquiry on the Basis of Negation)

4 Consequence

5 Other Elimination

6 (Eliminative and Collective Engager)

7 (Object and Object Possessor)

8 (Illustrative Syllogism)

9 (Sign-based Syllogism)

བཞི་པ་ཐལ་འགྱུར་བ་ཤད་དུ་ཡོད་དེ། ཐལ་ངག་ཏུ་
 དམིགས་པ། ཐལ་འགྱུར་གྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཐལ་
 འགྱུར་ཡང་དག་དང་ལྟ་སྒྲུབ་གཉིས། རང་གི་བསལ་བྱར་
 གྱུར་པའི་ལོག་ཏོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རྒྱས་
 གྱི་ཐལ་ངག་དེ། ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། རང་རྒྱུད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་དང་། རང་རྒྱུད་མི་
 འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར། སྐབ་བྱེད་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་
 དང་། སྐབ་བྱེད་མི་འཕེན་པའི་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་དང་
 བཞི་ལས། རང་རྒྱུད་གྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་རྒྱས་གྱི་རང་གི་
 བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་ཏོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་
 མགོ་གཞོན་རྒྱས་གྱི་ཐལ་ངག་དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། རང་
 རྒྱུད་གྱི་ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་རྒྱས་པའི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་
 པའི་ལོག་ཏོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རྒྱས་གྱི་
 ཐལ་ངག་དེ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་
 རྒྱས་གྱི་རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་ཏོག་ཀུན་བརྟགས་
 མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་རྒྱས་གྱི་ཐལ་ངག་དེ། གསུམ་པའི་
 མཆན་ཉིད། ཚུལ་གསུམ་འཕེན་མི་རྒྱས་པའི་རང་གི་བསལ་
 བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་ཏོག་ཀུན་བརྟགས་མངོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་
 རྒྱས་གྱི་ཐལ་ངག་དེ། བཞི་པའི་མཆན་ཉིད་དོ། །སྤྱི་ཚུལ་
 ཅན། མ་བྱས་པར་ཐལ། ཏྲག་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་
 འགྱུར་ལྟ་བུ་དང་པོ་དང་གསུམ་པ། སྤྱི་ཚུལ་ཅན། མི་ཏྲག་
 པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་

4 Consequence¹

Definitions & Divisions

Consequence: observed as consequential statement

1. **Correct Consequence:** consequential statement able to suppress the manifesting of an acquired misconception which (itself) is to be cleared away
 - 1.1. **Correct consequence implying autonomy:** consequential statement able to suppress the manifesting of an acquired misconception [which is] (itself) to be cleared away [which is] able to imply the three autonomous modes,
e.g. *“Sound as subject, it follows it is unproduced because it is permanent.”*
 - 1.2. **Correct consequence not implying autonomy:** consequential statement able to suppress the manifesting of an acquired misconception [which is] (itself) to be cleared away [which is] unable to imply the three autonomous modes,
e.g. *“Sound as subject, it follows it is impermanent because it is produced.”*
 - 1.3. **Correct consequence implying proof:** consequential statement able to suppress the manifesting of an acquired misconception [which is] (itself) to be cleared away [which is] able to imply the three modes,
e.g. *“Sound as subject, it follows it is unproduced because it is permanent.”*
 - 1.4. **Correct consequence not implying proof:** consequential statement able to suppress the manifesting of an acquired misconception [which is] (itself) to be cleared away [which is] unable to imply the three autonomous modes,
e.g. *“Sound as subject, it follows it is impermanent because it is produced.”*
2. **Pseudo Consequence:** consequential statement unable to suppress the manifesting of an acquired misconception which (itself) is to be cleared away

¹ [Lit. “having become consequent”]

འགྱུར་ལྟ་བུ་གཉིས་པ་དང་བཞི་པ་ཡིན་ནོ། །ཐལ་འགྱུར་ཡང་
དག་ལ་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་འགྲོ་དགོས་ལ། དེ་ཡང་
རྟགས་བྱ་བ། བྱ་བ་བྱ་བ་དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་གསུམ་ཡིན་
ནོ། །འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་སྒྲིའི་ཡུལ་དུ་གསལ་བར་
སྟོན་པའི་ཆེད་དུ་ཐལ་འགྱུར་འཕངས་ལ། དེའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་
ཡང་དག་ཡིན། འཁོར་གསུམ་དངོས་སུ་འགལ་ཉེ་དམ་བཅའ་
འདོར་བའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་སོང་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐལ་འགྱུར་
ལ་བཏེན་ནས་འཁོར་གསུམ་དངོས་འགལ་དམ་བཅའི་སྟེང་དུ་
སོང་བའི་བྱིར། དེའི་ཆེ་ཐལ་འགྱུར་ཡང་དག་མིན་པའི་ཚུལ་
ཤེས་པར་བྱའོ། །རང་གི་བསལ་བྱར་གྱུར་པའི་ལོག་ཏོག་ཀྱན་
བརྟགས་མདོན་གྱུར་བ་མགོ་གཞོན་མི་རྒྱས་པའི་ཐལ་ངག་དེ།
ཐལ་འགྱུར་ལྟར་སྒྲུང་གི་མཆན་ཉིད།

The Principle of the Consequence

A correct consequence needs to serve as the Three Spheres of Direct Exclusion¹.

The three [criteria] are:

- 1. the reason being established,**
- 2. the pervasion being established, and**
- 3. the thesis being cleared away.²**

A consequence is stated for the purpose of clearly demonstrating the three spheres of direct exclusion as awareness object. At that time, it is a correct consequence.

The moment the three spheres directly exclude [something] and, therefore, the thesis is rejected, is referred to as having become a consequence — because, due to the consequence, the three spheres of direct exclusion have passed in regard to the thesis. At that time, it [that very same statement] is not a correct consequence [anymore].

¹ [Alternatively translated as “Three Spheres of (Direct) Contradiction”]

² [Alternatively translated as “refuted”]

ཐལ་འགྱུར་ལ་གོ་བ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐལ་འགྱུར་
 བཅུ་བཞི་བཤད་པ་ཡོད་དེ། བྱེད་ཀྱིས་གཉིས་ཀ་མ་གྲུབ།
 བྱེད་པ་ཁོ་ན་མ་གྲུབ། ཀྱིས་ཁོ་ན་མ་གྲུབ་པ་དང་གསུམ། བྱེད་
 ཀྱིས་གཉིས་ཀ་གྲུབ་པའི་ཐལ་འགྱུར་ལ། གཉིས་ཀ་ཁས་
 གྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ། གཉིས་ཀ་ཆད་མས་གྲུབ་པ། བྱེད་པ་
 ཁས་གྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཀྱིས་ཆད་མས་གྲུབ་པ། བྱེད་པ་
 ཆད་མས་གྲུབ་པ་ཀྱིས་ཁས་གྲངས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་གྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ། ཆད་
 མས་བསལ་བ། དམ་བཅའ་ལ་བསལ་བ་ཡེ་མེད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་
 དང་གསུམ། གཉིས་པ་ལ། དམ་བཅའ་ལ་ཁས་གྲངས་ཀྱིས་
 བསལ་བ། བསལ་བ་ཡེ་མེད་གཉིས་དང་། གསུམ་པ་ལ།
 ཁས་གྲངས་ཀྱིས་བསལ་བ། ཆད་མས་བསལ་བ། བསལ་
 བ་ཡེ་མེད་གསུམ་དང་། བཞི་པ་ལ། ཁས་གྲངས་ཀྱིས་བསལ་
 བ། ཆད་མས་བསལ་བ། བསལ་བ་ཡེ་མེད་དང་གསུམ་སྟེ་
 བཅུ་བཞི་དེ་ལྟར་ཡང་། རིགས་གཉིས་¹ལས། ཐལ་འགྱུར་
 བཞི་ལ་བཅུ་བཞི་ཞེས། །ཁ་བ་ཅན་པས་དེ་ལྟར་འདོད།།
 བསྐྱོག་པར་བྱས་དང་མི་བྱས་ལས། །ཡང་དག་ལྟར་སྤང་བདུན་
 བདུན་ཡིན། །དུག་དང་ཕྱེད་ཀྱིས་མི་འཕེན་ལ། །བདུན་
 པའི་ཕྱེད་ཀྱིས་འཕེན་ཞེས་ཟེར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །
 [...]

¹ [ས་སྐྱ་པའི་ཏ་ཀྱན་དགའ་བྱུང་མཚན་གྱི་ཆད་མ་རིགས་པའི་གཉིས།]

An Explanation of Fourteen Consequences for the Sake of Understanding

1. Pervasion and sign are both not established
2. Pervasion only is not established
3. Sign only is not established
- Pervasion and sign are both established
 - a) Both are established by acceptance
 4. Thesis is cleared away by acceptance
 5. Thesis is cleared away by pramana
 6. Thesis has not been cleared away at all
 - b) Both are established by pramana
 7. Thesis is cleared away by acceptance
 8. Thesis has not been cleared away at all
 - c) Pervasion is established by acceptance, sign is established by pramana
 9. Thesis is cleared away by acceptance
 10. Thesis is cleared away by pramana
 11. Thesis has not been cleared away at all
 - d) Pervasion is established by pramana, sign is established by acceptance
 12. Thesis is cleared away by acceptance
 13. Thesis is cleared away by pramana
 14. Thesis has not been cleared away at all

Even though there are fourteen like that, from the *Jewel Treasury of Reasoning*,¹ saying ‘for four consequences there are fourteen,’ [the people of] the Land of Snow² assert it thus. From the ability and inability to overturn [theses], there are seven correct and seven pseudo [consequences]. Six [of the correct consequences] do not imply [autonomy], and the seventh implies [autonomy].

¹ [Treasury of Valid Reasoning (Tib. tshad ma rigs pa'i gter) by master **Sakya Pandita** (1182 – 1251)]

² [Tibet]

ལྷ་པ་གཞན་སེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཡོད་དེ། རོན་དེ་
སློལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆེ་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤར་བ།
དགག་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གཞན་སེལ་གྱི་མཆན་ཉིད་ཀྱང་
ཡིན་ལ། རོན་དེ་སློལ་ཤར་བའི་ཆེ་སྐྱབ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་
ཤར་བ། སྐྱབ་པའི་མཆན་ཉིད། གཞན་སེལ་ལ་དབྱེ་ན། མེད་
དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་
གཉིས། གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རང་བཟློད་པའི་སྐྱས་རང་གི་
དགག་བྱ་བ་གཞན་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་སྐྱབ་པ་མེད་པ་དེ། དང་
པོའི་མཆན་ཉིད། གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རང་བཟློད་པའི་སྐྱས་
རང་གི་དགག་བྱ་བ་གཞན་ཤུལ་དུ་འཕངས་པའི་སྐྱབ་པ་ཡོད་པ་
དེ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་
ལ་དབྱེ་ན། སློའི་གཞན་སེལ་དང་། རོན་རང་མཆན་གྱི་གཞན་
སེལ་གཉིས། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རྟོག་
བས་བཏགས་པ་ཅི་མ་དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། མ་ཡིན་
དགག་གི་གཞན་སེལ་གང་ཞིག་རོན་དམ་པར་རང་གི་མཆན་
ཉིད་ཀྱི་ཐུབ་པ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་དག་དཔེར་མཆོན་
ན། ཐུམ་པ་དང་ཐུམ་མེད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་མེད་པ་མེད་དགག་
དང་། རྟོག་པ་ལ་ཐུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་སྒྲུང་བ་
སློའི་གཞན་སེལ་དང་། ཐུམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལོག་པར་རོན་
རང་མཆན་གྱི་གཞན་སེལ་ཡིན་ནོ། །

5 Other Elimination¹

Definitions & Divisions

Positive:² dawning as having the affirming aspect at the time when the aspect of that meaning dawns in awareness

Negative: dawning as having the negating aspect at the time when the aspect of that meaning dawns in awareness³

1. **Non-affirming negative:**⁴ other elimination, by the term expressing it, not implying having a positive remain after negating its (own) object of negation,
e.g. non-existent⁵ common locus of pot and non-pot
2. **Affirming negative:**⁶ other elimination, by the term expressing it, implying having a positive remain after negating its (own) object of negation
 - 2.1. **Mental other elimination:** affirming negative other elimination which is merely imputed by concept,
e.g. conceptually appearing as opposite from not being pot
 - 2.2. **Self defined other elimination:**⁷ affirming negative other elimination which is ultimately established of its own definition,⁸
e.g. opposite from not being pot

¹ [Lit. “other eliminating” or “eliminating other”, alternatively translated as “other eliminator”]

² [Alternatively translated as “positive phenomenon” or “affirmation”]

³ That is also the definition of other elimination

⁴ [Lit. “non-existence negative”]

⁵ [Alternatively translated as “absent”]

⁶ [Lit. “non-being negative”]

⁷ [Lit. “self defined subject’s other eliminator”]

⁸ [Alternatively translated as “its own definition”]

ཡང་དགག་བ་ལ་དབྱེ་

ན། རང་བརྗོད་བའི་སྐས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ལུ་འདྲ་
སྐབ་བ་མི་འཕེན་བ་དང་། དངོས་སུ་འཕེན་བ་དང་། རྒྱགས་ལ་
འཕེན་བ་དང་། སྐབས་སྟོབས་ཀྱིས་འཕེན་བ་དང་བཞི་ཡོད་དོ།

Other Division of Negative¹

1. **[Negative,] by the term expressing it, not implying having a positive remain after negating its own object of negation**
2. **Directly implying [negative]:** {Rato Dudra: *e.g. a place where pot is not observed by pramana, a plain where there is no mountain*}
3. **Indirectly implying [negative]:** {Rato Dudra: *e.g. [that] returning from not being pot*}
4. **Contextually implying [negative]:** {Rato Dudra: *e.g. King Siddharth being either of the Ksatriya caste or the Brahmin caste – and not being of the Brahmin caste*}

¹ [The Rato Dudra includes an additional category termed a “**directly and indirectly implying affirming negative,**” *e.g. the fat Devadatta, who does not eat food during the day, existing as someone not thin.*

